

ਆਈਐਸ ਟਿਵਾਣਾ ਜੇ.

ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1979 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1751।

ਦਸੰਬਰ 17, 1988।

ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ (1894 ਦਾ I)- ਐੱਸ. 18, 20, 21 ਅਤੇ 23— ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ (1908 ਦਾ V)—ਓ. 41, ਆਰ.ਐਲ. 23 -ਏ - ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ - ਨਕਾਰਾਤਮਕ-ਅਜਿਹਾ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ-ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ-ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ 'ਦਿਲਚਸਪੀ' ਹੋਵੇ-ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ- - ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਮੰਦਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। (ਪੈਰਾ ੩)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਸਾਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਰੁੱਖ ਲਗਾ ਕੇ ਹੋਰ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਹਨ: ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਡੁੱਬਣਾ, ਆਦਿ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਪੈਰਾਥੀ ਵਜੋਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। (ਪੈਰਾ ੩)।

20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1979 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਭੁੱ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਦਾਅਵਾ: - ਬਸਤੀਕਰਨ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ 11 ਫਰਵਰੀ, 1977 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ , - ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨੰਬਰ 1122-ਆਰਡੀ(4) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ -76/5579/5667, ਮਿਤੀ 2/3 ਮਾਰਚ, 1976, 2/3 ਮਾਰਚ, 1976 ਨੂੰ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਲਈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਐਮ.ਆਰ.ਮਿਦਾ .

ਬੀ.ਐਸ.ਗੁਪਤਾ, ਗੋਵਿੰਦ ਗੋਇਲ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੜ੍ਹੇਟਸ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੀ. ਸਜੇ ਬਾਸਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਤੋਂ 6 ਲਈ।

ਕੇ.ਪੀ ਭੰਡਾਰੀ, ਏ.ਜੀ. ਪੰਜਾਬ, ਕੇ.ਬੀ. ਭੰਡਾਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਾਜ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

1. ਐਸ ਟਿਵਾਲਾ, ਜੇ.

(1) ਕੇਸ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਲੈਡ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ (ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ) ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਿਵਾਲਾ (ਮੰਦਰ) ਮਸਾਣੀ ਕਰਮੀ ਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ, ਭਾਵ, ਮੰਦਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 31 ਮਾਰਚ, 1978 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੇ ਆਰਡਰ 1, ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਪੱਖਾਂ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ। ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਰੱਖਿਆ: -

1. ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮੰਦਰ ਸ਼ਿਵਾਲਾ ਮਸਾਣੀ ਕਰਮੀ ਦਾ ਪਟੇ 'ਤੇ ਸੀ?
2. ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਵਾਰਡ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਬੇਅਰਥ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਅਯੋਗ ਸੀ?
3. ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਇਮਾਰਤ ਬਣਾਈ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਰਕਮ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ?
4. ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ?

(2) ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਮਿਸਟਰ ਮਿੱਢਾ ਨੇ, ਹੇਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਉਠਾਈਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ: -

- (i) ਭਾਵੇਂ ਅਮਰ ਸਿੰਘ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 4 ਮਾਰਚ, 1963 ਦੀ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਨੂੰ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਇੱਕ ਡੀ-ਫੈਕਟੋ ਟਰੱਸਟੀ, ਮੈਨੇਜਰ ਜਾਂ ਮੋਹਤਮੀਮ ਹੈ।, ਲੀਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ

Gopal Singh v. Land Acquisition Collector and others
(I S. Tiwana, J.)

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਲਾਵ ਸਾਡੇ ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

- (ii) ਮੌਤ ਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 10 ਡੀ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਪਟੇਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ 'ਸਿਰਫ ਕਬਜ਼ਾਕਾਰ' ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਈ ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਾਹੀਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ, ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣਾ, ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਡੁੱਬਣਾ। ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਰ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨਾ। ਉਹ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਸਮੇਂ ਫਸਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਇੱਕ ਸੱਚੇ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਾਢੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਉਸ ਅਪੈਰਾਈ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

(3) ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਨਾਲ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 18, 2u ਅਤੇ 21 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, (ਮੱਖੀ ਪ੍ਰਮਾਥ ਹਥ ਮਲਿਕ ਬਹਾਦੁਰ ਬਨਾਮ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ (1) 2 ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੰਦਰ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ 10, ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਖੋਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੰਦਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ "ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ" ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਦਾਲਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ, ਭਾਵ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਕਿਸੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਮੈਨ ਡਾਇਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਮੰਦਰ ਜਾਂ ਟਰੱਸਟੀ, ਭਾਵ, ਅਸਲ ਮਾਲਕ

(1) ATR 1930 Privy Counsel 64.

ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵੀ ਹਲਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਵੱਲਭਦਾਸ ਨਰੰਜੀ, ਕਾਂਜੂਰ ਦੇ ਖੋਟ ਬਨਾਮ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰ ਬਾਂਦਰਾ, (2) ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ "ਸਿਰਫ਼ ਗੁਨਾਹਗਾਰ" ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਅੰਤਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। "ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਚੇ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਦਾਅਵੇ" ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਉਲਟ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਵੀ ਮਿੱਟੀ 'ਤੇ ਚਿਪਕਿਆ ਜਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਟੁਕੜੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਮਾਰਤਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਮਾਲਕ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਉਦੋਂ ਸੀ, ਭਾਵ, ਇਸ ਉੱਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ। ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ: -

"ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸਨ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ" ਸਿਰਫ਼ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਜੋਂ ਪਰ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਰੰਗ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਰੁੱਖ ਲਗਾ ਕੇ ਜਾਂ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਨੂੰ ਡੁੱਬਣ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਜੋ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਪੈਰਾਈ ਵਜੋਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(2) (1929) 50 ਕਲਕੱਤਾ ਲਾਅ ਜਰਨਲ 45.

(4) ਇਸਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਰਡਰ 41 ਨਿਯਮ 23 ਏ, ਸੀਪੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜਦਾ ਹਾਂ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਨਵੇਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਲੰਧਰ, - ਬਿਨੈਕਾਰ।

ਬਨਾਮ

M/S ਸੁਨੀਲ ਬੀਏਟਰ, -ਜਵਾਬਦਾਰ।

1985 ਦਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਸੰਦਰਭ ਨੰ. 48।

ਫਰਵਰੀ 2. 1989.

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1961 ਦਾ XLIII)- ਐੱਸ. 77(1) ਅਤੇ 256(1)- ਅਣ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਫਰਮ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ, ਫਰਮ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਫਰਮ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ - ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੁਕਸਾਨ - ਕੀ ਅਗਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫੋਵਰਡ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਐਸ. 77(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ . 1961 ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਦੇ S. 77(1) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਸਹੀ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਣ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਫਰਮ ਅਗਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਫਰਮ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ! ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਗਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ ੨)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਰਮ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੇ S. 77(1) ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ 'ਫਰਮ' ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਫਰਮ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਫਰਮ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਉਸ ਲਾਭ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ, ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ S. 77(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।

(ਪੈਰਾ ੨)।